

DEBRECEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FUGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — ill.
Védéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felölős szerkesztő:

Békásy Jenő

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Előfizetési felhívás

Julius elsején új előfizetést nyitunk a „Debrecenre”. Jelenleg öt napilap jelenik meg Debrecenben. Négy lap reggel kerül ki a sajtó alul, s az újságírás természeténél fogva, a politikai és társadalmi cikkeket kivéve — csaknem azonos tartalommal. Ezzel szemben a fővárosban és más vidéki városokban meghonosult esti sajtót városunkban csakis a „Debrecen” képviseli.

A „Debrecen” már délután 5 órakor a közönség kezeiben van és ezzel a frissességével megelőzi az egész debreceni sajtót.

Hírszolgálatunk oly tökéletesen szerveztetett, hogy a „Debrecen” minden délután kimerítően és részletesen közölheti az aznapi debreceni, fővárosi, országos és világeseményeket. Távirati és telefontudósítás alapján rendszeres és részletes az országgyűlési tudósítása a „Debrecen”-nek. Az utolsó telefonhíreket délután 4 órakor kapja a szerkesztőség, úgy hogy jelentéseink a nap legfrissebb eseményeiről is tájékozódást fogunk nyújtani.

A „Debrecen” ezt a sajátos jellegét a jövőben is változatlanul meg fogja őrizni.

A város nagy ügyeit különös figyelemmel fogja kísélni a „Debrecen” s megkönyvékhezhetetlen és elnémithatlan szókimondással fogja tárgyalni a szönyegre került ügyeket.

Napirendre hozza a kereskedelem nagy érdekeit; ezen a téren minden üdvös akciónak támogatója és szószólója lesz.

A „Debrecen” a jövőben sem ismer tekintélyt ott, ahol a közérdekről van szó, mert nem egyeseket, vagy csoportokat szolgál, hanem magát a nagyközönséget.

A debreceni ipar érdekei, a legnagyobbak úgy mint a legkisebbek, mindig hű és kész tolmácsot találnak a „Debrecenben”, amely a kenyérgéreszetnek ebben a jelentékeny ágában minden eszmény, felszólalásnak, vagy panasznak készséggel áll szolgálatára.

A tisztviselők helyzetének javításáért is hathatósan küzdeni fog a „Debrecen” s itt két fő programpontra: a végleges fizetésrendezés és a szolgálati pragmatika.

Kiemelkedő fontosságot tulajdonítunk ama programpontnak, amely a kisebb égisztenciák helyzetének javítását és vi szonyainak rendezését célozza. Az irodák, vállalatok, kereskedések, ipartelepek alkalmazottai, a nemzeti munka napszámossai bizalommal fordulhatnak dnkmien jogos mozgalmukban, törekvésükben a „Debrecenhez”, amely ügyekben mindig készséggel fogja teljesíteni a független sajtó hivatását.

Politikai tekintetben hívek maradunk az eddigi függetlenségi és 48-as politikánkhoz, melytől bennünket évtizedeken át sem a szenvedés, sem a nyomor eltántoritani nem tudott.

Ez a mi programunk. Ezek az irányelvek vezetnek továbbra is a „Debrecen”-nek megkülönböztető sajátossága a tántoríthatlan elvhűség és frissesség.

Bizalommal kérjük a jövőre is a kö-

zönség támogatását, hogy szolgálatára lehessünk az igazi közérdeknek.

Dr. Varga Lajos Békásy Jenő
főszerkesztő, felelős szerkesztő.

Íróintárból 32.400 korona kivitelünkkel szemben 106.440 korona behozatalunk volt. Ebből az egyszerű házilag is előállítható cikkből nagynak lehet venni a két összeg közötti különbséget, mely szintén a mi kárunkra íródik.

A munkások érdekében.

Az új korszak kormányában a földművelésügyi tárcát az a férfi vette át, aki elsőnek iktatta a kisgazdák és mezőgazdasági munkások ügyét a legelő álló politikai feladatok közé. Most a megkezdett munkáját természetesen folytatja. De csodálatos képen gáncso vetnek a munkájának. És pedig maguk a munkások, helyesebben néhány igazgató, akik lelkiismeretlen szavának a mezőgazdasági munkából élők több helyen felültek. Harcba keveredtek a munkaadókkal s lehetetlen kívánságokat hangoztatva sztrájkokkal, szerződészegőkkel bontják a közbékességet.

Nem tudjuk vajjon használ-e az a munkásoknak a törvényhozásnál, hogy ha egész csapatjaik a jogrend ellen ségeitül szerepelnek. Buzdítólag és ösztönzőleg semmikép sem hat. Az azonban már egészen bizonyos, hogy a sztrájkolók az elmulasztott keresetet

A pipacs.

Ekevasa szántott rögös barázdákon,
Napsütötte halmon, kalászos rónákon,
Mintha vérbe volna belemártva szirma:
Piros virág nyílik.
Minden levelére titkos írás írva.

Letépi a gyermek, kalapjához tűzi.
Marokszedő lányka koszoruba tűzi.
Szántó-vető gazda egyre ki-ki szánja;
Mégis egyre nyílik.
Mindég újra termi a nagy idők árja.

Mindhiába lépik, felsarjadzik újra,
Mindég pirosabbra, tüzezsőbbre gyullva.
Mintha fésző ajkán rejtett harag égne
Néma tekintettel
Kialt le a rögöz s fel a magas égre

Szántó-vető gazda mennél jobban szántja,
Mennél jobban tépi dúló vihar árja,
Annál jobban nyílik; mert vész az ő anyja.
Csak a derűs napfény
Amely idők jártán tán elhervaszthatja

Akik elvetették valamikor régen
Rákos nagy mezején s az aradi téren
Könnyen dobtát oda viharok és vésznek
Elvesztetni vélték.
— De a földistenek sírjokban is élnek

Nem más ez a virág, mint őseink vére,
Mit kény keze szórt el hegy és völgy rögére...
Kont, a Rákócziak s az a tizenhárom...
Isten tudja, kik még,
Kiknek vére nyílik ezen a virágon...

A hajnali szellő, ha átsuhan rajta,
Azt a titkos írást lopva olvassgátja:
(Közbe egy-egy szírmot a rögökre hullat)
Mire ez van írva:
Ha megbocsájtasz is, ne feledd a multat...

Telek A. Sándor.

Lövő ur tea-estélyen!

Írta: Szatke F. Odön.
A segédek felállítottak bennünket
Husz lépés távolság 5-5 avaceval, két-
szeri golyóváltás.

En nagyon, de nagyon bátor ember
vagyok különben s mégis, mikor szemben
állottam az én Lövő komámmal, mint aki
hivatva van az én szegény testemet kom-
mandóra keresztül lövöldözni, — mondom —
olyan furessa érzés szállotta meg egész lé-
nyemet.

Nem láttam én magam előtt a pereben
senkit, semmit. — Egy sötét ür tátongett
előttöm, melynek fensékén én voltam állott
kopynyával.

Brrr...
Hangzik a jelszó! Egy... kettő...
három s én szememet behunyva, ellenfe-
lemnek csaknem hátat fordítva elsülöttem
mordályomat. Olyat rántott rajtam a fertel-
mes jószág, hogy majd élestem.

Pár másodpercig nem fordultam vissza
igy okoskodván:
Ha már mindenkép le akarjuk egymást
vadászni s e céllövészeten az első az
enyém, — úgy azt hiszem, senki sem veheti
tőlem rossz néven, ha minden igyekevéssel
azon leszek, hogy őt — Lövőt — lepuffant-
sam. Mert ha ezt tenni nem akarom, úgy
lehet, hogy a 2-ik lövésnél Lövő komám
nem lesz velem szemben ilyen humánus,
hanem a jó célt fel is fogja, „ovált” fog
lőni!

Itt tehát élnem kellett a közmondással:
„jobb ma egy veréb, mint holnap egy
tuzok!”

Hanem, szent Isten! Mikor megfordul-
tam — mit láttam? ...! Lövő pajtás ál-
lott — miként a szikla — megrendíthetetlenül
s épen karját emelte föl a gyilokkal, hogy
engem őseim után expedíljon. Megvallom
őszintén, ha nem resteltem volna a dolgot,
akkor elináltam volna onnan, de csak nem
alázom meg magamat, egy ilyen „képtelen”
ember előtt! Azt azonban nem tudtam meg-
állani, hogy szememet be ne hunyjam s fá-
leimet be ne dugjam! ... Hah! ... El-

semmikép sem tudják pótolni. A télen át nagy részük éhezni és nyomorogni fog. És míg a szerencsétlen elbolondítottak a közsegység morzsáin élődnek, izgatóik bőségben és kényelemben élnek a tőlük elcsalt fillérekből gyűlt sok ezer koronán.

Józan fővel azt kell mondanunk, hogy a sztrájkrendezők a munkások ellen dolgoznak. Nemesak azzal, hogy elveszik a kenyertüket, de azzal is, hogy megakasztják a munkások érdekében most új erővel meginduló kormányzati és társadalmi munkát.

Egyik erősen használt eszköze ennek a kerékkötésnek, hogy az izgatók a munkástörvényt rabszolga törvénynek hívják s ezzel is ellene akarják bősíteni a munkásságot a fennálló jogrendnek. Megrágalmazzák az érdeklükben megindult nagy akció szellemét, hogy ne legyen foganatja az ellenszegülés folytán a dolgainak sem.

Semmi sem könnyebb, mint ezt a rágalmat semmivé tenni, az egyszerű igazság fegyverével.

A munkás törvénynek összesen hetvenhét érdemlegesen intézkedő szakasza van. Az első öt a munkás igazolványokról szól, amelyek alapján a munkás a vasuton olcsón utazik, a segély pénztár jótéteményeit élvezi s amelyek kiállítására a munkás segély alapokra fordítatik. A hatodik szakasztól a huszonnegyedikig a szerződés kötését szabályozza a törvény. Ezek szerint a szerződést nyilvános hatósági ellenőrzés alatt kell kötni s a szerződés kötés költsége a munkaadó terhe. A munkabér részes szerződés esetén természetben, vagy pénzben is meghatározandó, hogy a munkás rossz aratás esetén is megkeresse a magáét. Az egész szerződés bélyeg és illetékmentes. A huszonkettedik szakasztól a harminczadikig a szerződés felbontása van szabályozva. A munkaadó csak tetteles bántalmazása, vagy ellene elköve-

tett büntetendő cselekmény, diffanáló ítélet, vagy munkapéptelenség miatt bonthatja fel a szerződést, de a megszolgált munkabért köteles kifizetni. Egy munkás szerződésbontó cselekménye miatt a többiekkel szemben a munkaadó mit sem tehet. A munkások az elmenő helyére magok állíthatnak munkást. Ha helyettesítés nélkül is elvégzik a kilépett munkás munkáját, ennek bére is őket illeti. A munkás becstülete veszélyeztetése esetén is felbonthatja a szerződést a munkaadóra nézve fennebb említett okokon kívül, s akkor is, ha munkabérét joggal veszélyeztetve látja, mert a munkaadó a munkás előbből származó követelését jogtalanul visszatartotta. A szerződésbontás mindkét félre nézve egyszerű de mégis formaszertű eljárásához van kötve, hogy elhamarkodás ne eshessék. A harmincegyedik szakasztól a negyvenötödikig a szerződés teljesítése van szabályozva. Ezekben kötelezve van a munkaadó a munka végeztetésére, szerződési kötelezettségei teljesítésére, el van tiltva a jancsibankó, el van rendelve a megbetegült munkás nyolcnapi gyógyítása és ellátása a munkaadó által. A munkások kötelesek a szerződés szerű munkát végezni, rossz időjárás esetén más munkára alkalmazhatók, ha a szerződés úgy szól; élmezésük a rosziód miatt való szüneteléskor is jár. A harminchét, harmincnyolc, harminckilenc, negyven és negyvenegyedik szakaszok a szerződésszegő munkások ellen hatósági erőt engednek meg s a munkaadó kárkereseti jogát állapítják meg. A többi szakaszok tisztán a munkások bérkövetelésének biztosításával foglalkoznak. A törvény hátralevő szakaszai a gazdasági napszamosok munkáját szabályozzák a teljes jogegyenlőség alapján s a büntető határozmányokat mondják ki. A tizennégy büntető szakasz közül hét a munkások érdekét védi, öt elárási részleteket tartalmaz

és csak három intézkedik a munkások törvénytörő cselekedeteiről. — Kettő azonban, a híres hatvanötödik és hatvanhatodik szakasz, ezek között is csak az izgatók ellen fordul. A többi szakasz a hatósági illetékességet szabályozza s a munkás perekre egyszerű és költségmentes eljárást biztosít.

Nincs tehát a törvénynek egyetlen szakasza sem, amely a munkás szabadságát, keresetét, munkáját legkisebb mértékben is korlátozná. Sőt a legtöbb intézkedése arra való, hogy a munkás jogainak érvényesülését a munkaadóval szemben rossz szándék esetére is biztosítsa.

Kétségtelen, hogy az izgatóknak nem tetszik az ellenük szóló két szakasz. De hát melyik bűnből élő bűnös helyesli a büntetést?

Ideje lenne, hogy ezek az egyszerű igazságok teljességükben átszivódjanak társadalmunk testébe s ne legyenek csak a törvénykönyv lapjai közé dugva. A szociálista izgatások nemesak a felsőbb osztályokat támadják meg, de a mezőgazdasági munkások létérdekeit is. Mindnyájunknak barátainak kell lennünk munkás testvéreinknek. Tehát használja a hamisságokat legyőző igazság fegyverét minden ember, ha ur, ha egyszerű földmivelő. Csak így tudunk a mostanihoz hasonló méreg ellen védekezni, amely méreg különben is egy rövid, de annál áldatlanabb kormányzati korszak káros hagyatékához tartozik.

A képviselőház ülése. Lapunk tegnapi számában a távirati rovatban már röviden megemlékeztünk a tegnapi képviselőházi formális ülésről, melyen Rakovszky elnökölt és felolvasták Ballagi Aladár által készített felirati javaslatot. A javaslat címe: Császári és Királyi apostoli felség! Felségem császár és apostoli király! Legkegyelmesebb urunk és királyunk! A felirat kivonatossan s következőket tartalmazza: Öszinte megnyugvással tölti el lelkünket a trón azon kijelentése, hogy fájdalommal esik atyai szí-

jen! A lövés elhangzott és én élek! Éljen! Odarohantam hozzá s kezét fogtuk!

Lehet, hogy ő talán nem is akart volna békülni, én azonban már ekkor két kézzel is megragadtam tenyerét, nehogy még visszavonja.

De ugye most kíváncsiak tetszenek lenni, hogy hát miért is duelláltunk mi most?

Nos, megmondom!

Hát tetszik tudni, Lövdő pajtás fiatal házias és nagyon sokat utazik. Már ez a tény egyedül elég arra, hogy a bájos Lövdőné (mondd) — Dóra — éljen a házibarátság választási jogával. És erre szükség is volt.

Mert bizony nem valami nagy passzió lehet az egy fiatal asszonykának, ha az uraságja folyton utazik s ha otthon van is, szabad idejének legnagyobb részét a „Kis pipá”-ban tölti s mindig „jókor” jön haza, 3—4 órakor!

Mondom, engem ért a szerencse, hogy üres óráimban mint helyettes férj — pardon, — csak mint „házibarátság” szerepelhessek. A napokban is így történt!

Lövdő komám pár napra távozást jelentett s nagyságának, s nagysága pedig azonnal küldte a Miczi círust hozzám, hogy a „nagy ur” hét órakor utazik.

Ez pedig magyarul annyit jelent, hogy fél nyolckor nekem szabad az ut!

Ugy is lett! Elmentem.

Akárhányszor voltam én Lövdőknél (mikor ő is itthon volt), ők mindig szemben

ültek egymással, — mi pedig most — egymás mellett. Hah! Mennyivel is jobb így.

Beszélggettünk a múlt, jelen és jövőről. Pazt! . . . Mi az? Ki zörgeti a kaput? — szólal meg ijedten Dóra asszony!

— Eh bizonyára valami suhanc inas gyerek, — kezdém őt bátorítani.

A zörgés azonban ismétlődött s mind inkább erősebb-erősebb mérvben s mintha hangok is hallhatók lennének.

Közelebb huzódottunk egymáshoz, úgy, hogy kölcsönösen hallhattuk szívünk dobogását.

Most ismét megszólalt a kint lévő:

— Miczi! Nyissa már ki az ajtót! Én vagyok!

— Szent Isten a férjem — ugrik fel rémülten az asszonyka!

— Tyhú — teringgettét — ez már öreg hiba! Hát most én hová menjek, hogy meg ne lássom?

— Dóra nagysám! Tudja mit!?

— Nos gyorsan, mert már a férjem türelmetlenkedik! Oh Istenem, ha megtudja? . . .!

— Alia jacta est! Bebuok a siffonba s egy alkalmas pillanatba majd kiszököm onnan!

— Consumatum est!

Bebujtam. Épen elég jókor, mert Lövdő ur már a szobaajtó előtt dühöngött!

— Bocssás meg, édes Dóriczám, hogy zavarlak, de tudod a legfontosabb iratesomót itthon hagytam, a nélkül pedig egy lépést

sem tehetek s így most már csak a reggeli vonattal utazhatom.

— Oh egek! — sóhajtok most én fel. És nekem reggelig itt kell állanom e ruha raktárban?

Talán még csecsemő koromban sem voltam így bepólyázva, mint most.

Különb is melegen volt fűtve a szoba, de hát még ez a ruha szekrény? Arcomról nem bírtam az izzadságcsöppeket törölni; csupa víz voltam. A hely szűk volt s így zsebkendőmért sem nyulhattam, így aztán meg kellett elégednem, hogy az ott felakasztva lévő s Lövdő barátom tulajdonát képezett nadrágot kellett törölközővel használnom.

Már-már megletem volna elégedve a helyzettel, a mikor megszólal Lövdő ur:

— Dóriczám édes, én meginnék egy theát, ha nem lenne terhére?

— Oh miért ne — válaszol az asszonyka s alig pár perc múlva már hallani lehetett a fúdzsák és kanalak zörgését.

Ejnye az ebadta, nemhogy feküdne már le, hanem még itt, ki tudja meddig fog theázgatni!

Talán csak nem tud valamit?

Talán csak nem akasztja te éjjelre a ruháit ebbe a szekrénybe?

Talán csak nem itt van a hálókabátja felakasztva? — Ilyen és még sok efféle gondolatok kergették egymást agyamban.

Már az arcom verejtékét sem tudtam hová — mibe — törölni, az előtttem lógó nadrágszár már csupa merő víz volt!

vének visszatekinteni a közelmúlt eseményeire, mert e kijelentés biztosítékul szolgál arra néve, hogy nem fognak többet ismétlődni. A magyar nemzet sokszor kipróbált hűsége mellett sohasem feledkezett meg törvényeihez s alkotmányához való ragaszkodásáról s a szövetkezett ellenzék kormányvállalkozásának indító oka az volt, hogy megszüntetve az alkotmányellenes állapotokat, a királlyal egyetértőleg megerősítsék az alkotmány rendes működésének biztosítékát. A felirat ezután átér a trónbeszéd részletezésére s így folytatja: Jogaink fenntartásával törvénybe iktatjuk kereskedelmi szerződéseinket azon kikötéssel, hogy miután az 1790—91-iki törvényeink a szükségrendeleteket megtiltják, ilyenek a jövőben elő nem fordulnak. Örömmel vesszük tudomásul felsőged törekvéseit a béke fenntartására. A rendes ujonclétszámot, a közös ügyes költségeket megadtuk, vagy megadjuk, a közterheink állandó emelkedése mellett fokoznunk kell a nép gazdasági erejét, megosináljuk az adómentes lét minimuma megalapítását, iparunkat fejleszteni, iparos osztályunk érdekeit elősegíteni óhajtuk. Nagy figyelmet fordítunk a munkás-kérdésre, mely célból külön bizottságot állítottunk fel. Mindezen üdvös intézkedések azonban csak akkor létesíthetők, hogyha az országban az alkotmány épsége és a törvények uralma mindenkorra biztosítottak és ha nem fognak ismétlődni a felsőged által is sajnálatosaknak jelzett események. Azért megnyugvással fogadjuk a trónbeszédben felemlített intézményes garanciákat. Nagy fontosságunk tartjuk a kath. autonómia rendezését. Az 1848: XX. t. c. intézményes végrehajtásának kérdése lankadatlan gondoskodásra leendő. A közoktatásügy terén súlyt fektetünk a nemzeti irány érvényesítésére. Szól ezután a felirat a horvátországi egyezményről, a köztük és az anyaország közötti testvéries kötelekről. Elsőrendű fontosságú dolognak tartják a politikai jogoknak a társadalom minden rétegére való kiterjesztését. Hálásan fogadják a trónbeszédben a demokratikus eszme minden korszerű követelményének érvényesítésével, a magyar állam nemzeti jellegének megóvása mellett az általános szavazati jog behozatalára való felhívást, mely a nemzet régi akaratával egyezik. Bizunk abban, — így végzi a felirat — hogy mindezen szándékok nem sokára testet ölthetnek. Megvagyunk győződve, hogy a magyar nemzet koronás királyát és alkotmányát csak együttesen

szolgálhatja hiven, mert e kettő elválaszthatatlan. Így veti meg nemzetünk egy új élet alapjait. Lelkünk mélyebb körjék az egek mindenható urát, hogy vezesse működésünket a nemzet haladásának és felvirágzásának azon útjain, melyeken felsőged a magyar nemzet ősi erőnyeibe vetett bizalmával a királyi megelégedettségben s népei boldogságában lelje jutalmát! Kik egyéb iránt mély hódolattal vagyunk császári és apostoli királyi felsőgednek Budapestén, 1906. évi június hó — legalázatosabb szolgálai. Magyar, Dalmát, Horvát és Slavonországok képviselői.

Élesztőből, melylyel kenyérünket sütjük 573,300 korona kivitellünkkel szemben a behozatalunk 2,118,350 korona. Tehát a magyar ember úgy élhet meg, ha úgy táplálhatja magát, hogy esetrák cikkel vegyíti a lisztét. Ne legyünk éhhalottak, legalább élesztőből ne szoruljunk a osztrákokra.

Ember-állatok.

Carlyle mondta: A civilizáció csak álarc, mely alatt féltelenül dühöng az ember állat vad természete. A XX. század elején gyakran látunk jelenségeket, melyek a legstótebb ó-korba való visszatérést jelzik, amikor még nem viselték az emberek az álarcot, nem kötelezte és nem tette őket szelidebbé a civilizáció. A barbár ókor minden förtelme, minden borzalma megelevenedni látszik a civilizáció hazájában: Európában most, amidő az orosz megszárlások napirenden vannak.

Mintha visszatértek volna múlt századok után az ősberekek és egész vadságukat, lelketlen durvaságokat akarnák ismét kimutatni: ugy dühöng az ember állat Oroszországban. Borzalmas megszárlások egymást követik, — Hajmeresztő még csak olvasni is, mily embertelen kínzásokkal gyilkolják egy mást a civilizációtól már valamennyire áthatót népek, de megdöbbentő és felháborító az a tudat, hogy a műveltség és intelligencia híján lévő alsó osztályt éppen azok bősziük és készítetik gyilkolásra, akiknek civilizáltaknak lenniök kötelességük volna azon állásnál fogva, mit elfoglálnak.

Magas rangú hivatanokok, lovagiaságra kötelezett katonatisztek uszítják a vad hordákat embertársaikra és míg vérbe

ful a megkínzottak rémes jalkiáltása, ők mosolyogva gyönyörködnek az áldozatok vergődésén.

De hol van az uralkodó, kinek lélekben, intelligenciában, emberségben fölül kell emelkednie népén? Hol van a kormány, mely hívott arra, hogy szellemi és lelki kválításokkal vezesse a tömeget? Hol vannak a civilizáció apostolai, kik — ha nincs rá szükség — üres szölamokat vágnak a megvadult tömeg fejéhez?

Az orosz autokratizmus szellemre, lélekre egyaránt rá verte bilincseit. A sötétség uralma üli ma diadalát a carok birodalmában. A rabságban tartott néz romlott lelke keres utat a feldarabolt embertestekből elszálló vér párákon át.

De ha a csár, a kormány, Oroszország vezetői bűnös közönnnyel engedik tobzódni az ember állatokat, hol van a civilizált Európa? Jelentéktelen okok miatt groteszknak látszó diplomáciai jegyzékváltás indul meg, amikor emberek százait ölik halomra, nem volna szükség a beavatkozásra?

Az orosz-japán háboru az emberek százait vitte sirba. Akkor megszólalt a humanitás és erőlyesen propagálta a békét. Amikor százak hullanak el páriák módjára, borzalmasan megkínözva, hallgat az emberi könyörületesség és a krisztusi szeretet jelszava? Nincs Európa még most — a XX. században — sem a civilizáció olyan fokán, hogy az önmagukból kivétkeztetett ember állatokat lecsendesíteni akarta és tudja? A kérdésre nagyon halk választ hallunk.

Amerika tiltakozik; Anglia hajóit bevonja; Ausztria-Magyarország jegyzéket küld. Es ez elég? Vagy ne volnának eszközök, mikkel a vadságban élő, bárbar oroszokat megfélemezni lehetne? A hágai békekonferenciák ki akarják vinni, hogy a harcban golyó, szurony ne ölje, tizedelje az embereket. Pedig ez még csak a halál könnyebb fajtája. De mikor emberek hasát metszik fel, torkukba fahusángot ütnek, kicsiny gyermekeket borzasztó kínzással megfojtanak, — nincs szava a békekonferenciának? Vagy a civilizáció tényleg csak álarc volna?

HIREK.

Pár szó a tulipán-jelvényről.

Minthogy többfelől hallottam azt az okoskodást, hogy a tulipán-jelvény feltűzése felesleges, megpróbálom felvilágosítást nyújtani afelől, hogy ez a normális körülmények között beváló bölcsesség — ezuttal nem bölcsesség. Mit is jelképez a tulipán? Jelképi a magyar ipar pártolását, de jelképi lényegileg ezen akarat keresztülvitelére mulhatatlanul szükséges erélyt és szívós kitartást is.

Itt Magyarországon, hol a szélsőségek örült módon kergetik egymást, hol a lángoló lelkesedést oly könnyen váltja fel a lankadás, a mindent eltemető közöny, nagyon is szükséges, hogy legyen egy picike kis jelvény, mely lépten-nyomon figyelmeztet fajunk eme végzetes hibájára!

Éppen azért tartja minden igaz honleány és minden jóra való hazafi szent kötelességének ezen jelvény viselését, mert öntudatlanul is nagy vétket követ el az, aki ezen jelvényt akár indolenciából, akár hiúságból félre teszi. Hiszen nem nagy látnoki tehetség kell annak megjóslásához: hogy a milyen mértékben fog tünekezni a tulipán külső megjelenésünkénél, éppen annyira fog lankadni szívünkben is a magyar ipar pártolása.

Próbáljuk meg ez egyszer kitartók lenni, ne bölcselkedjünk éppen akkor, mikor a forma lényeg. Tegyük szent fogadást arra, hogy a jelvényt legalább tíz évig hordozzuk és akkor bámulni fogunk magunk is azon, hogy e picike kis jelvény milyen csodát idézett elő Magyarországon.

Gróf Wass Béla.

— Ugy ni, édessem! Hanem még egy harmadik terítéket is tegyen föl Mici, majd azt én fogom elkészíteni.

— Talán csak nem vársz valakit vendégül? — kérdi ijedten az aszonyka.

— De igen! Azt hiszem mindjárt itt is lesz.

— Na hallod, ilyen későn hozod vendégedet, — méltatlankodik Dórica asszony.

Most ugy hallom, mintha felállott volna Lóvó ur és alá s fel sétálna a szobában.

Vajjon ki jöhet még ide? Én már tovább nem bírom ki ebben a hőségben.

De nem is kell, — mert a nagy ur megállott a szekrény előtt kezét a kulcsra tette, megfordította azt s feltárult az ajtó.

Jéghideg „douche” volt ez nekem.

Ott állottam a nadrágok és kabátok tömkelegében s vártam, miként szegzi most mellemmek a revolvert a háznak ura — a Dórica férje.

De ő azt nem tette hanem karját nyújtotta s meghitt egy theára.

Ugy tett, mintha semmi sem történt volna s kérte nejét, hogy foglaljon ő is helyet.

Az nem tudott szóhoz sem jutni.

— Tölts, kedves pajtás, rumot hozzá — szólit meg édes mosolylyal.

— Óh köszönöm, köszöm, elég erős!

— Talán egy kevés cukrot tégy még belé?

— Óh kisztihand! Elég édes!

— Te csacska! Hiszen még se rum, se cukor benne!

Hát én valóban nem tudtam, hogy erős-e, édes-e, mert folyton a revolver lebegett szemem előtt!

Es a nyomorult még hogy kedélyeskedik itt velem.

Most pedig . . . és feláll, egyet sodorítva bejuszán!

Na de én már a többi nem fogom bevárni, hanem álló — az ajtó nyitva volt s én, mint egy jaguár — oly pompásan kiugrottam.

Nem is néztem, hogy nyitva van-e a kapu, hanem egy patent ugrással a kerítésen át menekültem a biztosabb hazába.

Hanem itt is elhagyott a szerencse. Egy kiálló lécdarabban megakadt a kabátom hátulja s én függve maradtam ég és föld közt!

Alig tudtam levergődni onnan, mert tényleg levergődtem! Istenem, ha egy randőr látott volna abban a helyzetben vagy mint öngyilkosjelöltet, vagy pedig mint tolvajt, de bizonyára bevitt volna.

Nem jött azonban egy lélek sem arra s így valahogy csak haza mehettem.

Másnap volt a párbaj! Sem ő nem talált, sem pedig én.

Kibékültünk pro forma, de az én át-helyezés iránti kérvényemet már mem lehetett visszazívni s most néha-néha egy-egy anezhiskártyával adom tudtára Dóra nagysámnak, hogy: „epur si mouve”!

— **Péter és Pál napja.** Ezek a menyország összes szentjei között a legrokonszenvesebbek. Legalább így vélekednek a középiskolák kisebb és nagyobb rendű nebulói, nem nevezetesebb nap lévén e két szent névünnepe, mint az iskolai év záró napja. Ilyenkor legtöbbször nagyon szép nap van és nagyon sok diáknak ragyog fel a szeme az örömtől, no meg a dicsőségtől is, amelyet vagy szép kötésű könyv, vagy ezüst tallérok alakjában szorongat boldogan a markában. De vannak ám olyan nebulók is a kike vagy különösen, vagy éppen kellemetlenül hat a Péter és Pál napja. Ezek vagy cinikusak, vagy nagyon érzékenyek és szégyelik a jól el nem dült vizsga eredményét. Ja! de hát végre is Péter és Pál urak is csak szentek és ők sem tehetnek mindenkinek kedvére, ámbar ők nekik annyi befolyásuk van a vizsgák lefolyására, mint nekünk arra, hogy pl. Oroszországban 1000 zsidót öljenek-e meg, vagy 1002-öt.

— **Hajdúvármegye közgyűlése.** A vármegye alispánválasztó közgyűlését július 13-ára hívta össze Wespéry Zoltán főispán. A közgyűlés iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

— **Megnyílt az adóhivatal.** Az exlex elmúltával valamennyi adófizető polgárt különös módon érdekli az adóhivatal hivatalos órája. Ezennel adjuk tudtára mindenkinek, hogy az adóhivatal július és augusztus havában reggel 7 órától, délután 1 óráig van nyitva.

— **Megszűnt aratósztrájk.** E hét derekán kellett volna megkezdeni 25 pár aratónak az aratást Szöllősi Ferenc birtokán, az aratók azonban bérharcba léptek. Simon Miklós rendőrkapitány a helyszínrre utazott és közbelépésére sikerült a munkásokat a munkaadóval kiegyeztetni. A sztrájk ma már megszűnt és a munkások ma már vígan vágják a kövér rendeket.

— **Hangverseny.** A debreceni városi színház zenekara Kadlecsek Rezső zenekarigazgató vezénylete mellett ma pénteken, szombaton és vasárnap este 8 órakor az „Arany Bika” szálló kerthelyiségében nagy hangversenyt tart változatos műsorral. A műsort mindennap közreadjuk a közönség kívánságára. Az eddigi hangversenyek után a zenekar a közönség meleg rokonszenvét és tetszését kivívta és nem hittük igazán, hogy ily precizitással és összevágó műsort fognak produkálni; ez várakozásunkat felülmulta, a mely dicséret most a zenekart illeti, egyedül csak a Kadlecsek Rezső érdeme, ki oly ügyesen és izlésesen állította össze a műsort. A mai pénteki műsor a következő: 1. Erkel F.: Előzene a Bánk-bán c. operából. 2. Kövessy F.: Tavasz hullámok keringő. 3. Suppé F.: Részletek a Modell c. operatéből. 4. Burozzi: Üdvözet Amerikából hangverseny polka kis fuvolára, előadja Graspointner A. ur. 5. Bacho A.: Költő áma magyar ábránd. 6. Rossini: Cavatina a Szevillai borbély c. operából; trombita szóló, előadja Vivant P. ur. 7. Fucik J.: Gladiátorok bevonulása induló. Szünet. 8. Suppé F.: Pique Dame nyitány. 9. Kadlecsek R. Barátainkhoz keringő. 10. Castaldon: Tiltott zene szerenád. 11. Fetras F.: Nefelejts csárdás. 12. Lehár F.: Losonci induló.

— **Közgazdasági szaklap Debrecenben.** A napokban fog megindulni Debrecenben egy már régen hiányzó szaklap, amely a kereskedelmi és iparkamara területén levő hét vármegye kereskedelmét, iparát és mezőgazdaság érdekeit van hivatva szolgálni. Az új lap címe: *Alföldi Közgazdasági Lapok*. Felelős szerkesztője Békásy Jenő, társszerkesztője dr. Vajda József jó nevű debreceni ügyvéd és főmunkatársa pedig Bárdos Géza az elismert szakíró, a debreceni kereskedő társulat agilis titkára. Az „Alföldi Közgazdasági Lapok” első száma kiünő tartalommal fog megjelenni, melyre előre is felhívjuk a kereskedők, iparosok és gazdák figyelmét. Az új lap szerkesztőség-

nek a legkiválóbb szakírók a tagjai, kiknek neve már elég garancia arra, hogy az érdekeltek elélegeszzék bizalmukat. A munkatársak közül itt említjük meg: Ábrahám Dezső dr. országgyűlési képviselő, Békássy László ny. gazdasági tanintézetű igazgató, Gaszner Géza az Omke. helyi csoportnak titkára, dr. Tóth Kálmán ipartestületi jegyző és még számosan.

— **Bérkocsi nyavalyák.** Régi és méltán jogos a közönség panasza a bérkocsi elégtelensége miatt. A főkapitány már esztendeje javaslatot tett a tanácsnak, hogy a bérkocsi számát 25-tel emelje, azonkívül elkészítette az új bérkocsi-szabályrendeletet is, de a „munkaképes” tanács még máig sem tett e dologban semmit. A por és pókháló lepi be ezen ügyiratait valamelyik közgazgatási fiókban.

— **Vasárnapi teljes munkaszünet.** Említettük már, hogy a debreceni kereskedő ifjak mozgalmat indítottak a vasárnapi teljes munkaszünet érdekében. E mozgalom rrszben sikerre is vezetett. A debreceni papirkereskedő cégek alkalmazottaik kérelmére elhatározták, hogy üzleteiket július és augusztus hónapokban vasárnap egész nap zárva tartják. Véleményünk szerint ajánlatos volna, ha ezen példát a többi szakmák cégei is követnék.

— **Tiltott visszatérés.** A rendőrség a város területéről örökre kitiltotta Sinter János csavargót, de az éjjel csak visszatért. Büntetése kitöltése után hazatoloncolják.

— **Elkészült a sámsoni állomás.** A hajdúsámsoni vasút sámsoni állomása elkészült. A helyszíni bejárás holnap lesz.

— **Megtámadott tisztviselők.** A Pesti utcán közbiztonsági szempontból nem valami ragyogóak az állapotok. Erre vall az a felháborító támadás, amelyet három részeg ember Wunderle Ernő, a gyermekmenhely hivatalnok ellen intézett. Wunderle tegnap este gyarautlanul haladt hivatalából hazafele, mikor három részeg emberrel találkozott. Ő kitért előlük, de azok sértő szavakat kiáltottak feléje majd utána futottak és brutálisan megtámadták, sőt egyikük még kést is rántott s azzal támadt rá. Wunderle látva a komoly veszedelmet, segítségért kiabálva, napynehezen bemenekült a 60. számú házba, ahol sebeit kimoszták. Közben azonban segítségére sietett Borbély Ferenc lelencházi gondnok egy szolgálóval. De a garázdálkodók őket is megtámadták s egyikük a szolgát leteperte. Borbély a másiknak támadt s e közben oly ütést kapott fejére, hogy leszédült. Ezek után került csak elő Szabó Lajos 97-es számú rendőr, ki a lelencházba szorult támadókra rázárva a kaput, segítségért telefonált a bűnügyi osztályhoz, honnan Mile Pál rendőrfogalmazó Bardóc András biztossal s több rendőrrel a helyszínen megjel nve, a vizsgálatot azonnal megindította. A támadók Juhász János többszörösen büntetett csavargó, Fogarasi István napszámos és Ember Gyula fodrász, kiket ma átkísértek az ügyészség fogházába.

— **Kőműves-sztrájk készül.** Mint a késő délutáni órákban értesülünk, a kőművesek újra sztrájkra készülnek. Végh Gyula főkapitány az összes rendőrlégénységet készenléthe helyezte.

— **Várady Sándor kartársa.** Kolozsvárról jelentik: a Kolozsvárti letelepedett dr. Nagy Dezső is egyik gyászos alakja volt a most letűnt Kristóffy-féle abszolutisztikus érának. Abaujegyében főügyészkedett az adminisztrátor mellett, akinek segített a törvény- és alkotmánytiprásban. Ezért a cselekedetért most elkövetkezett a bűnhődés. Nagy Dezső ugyanis Kolozsvárra költözött és az ügyvédi kamara való bejegyzését kérte; az ügyvédi kamara azonban megtagadta felvételét, mert a kassai kamara értesítése szerint alkotmányellenes magatartásáért fegyelmi eljárást megelőző nyomozat van ellene folya-

matban. A kolozsvári kamara a felvétel ügyében hozott határozatában azt is kimondta, hogy dr. Nagy Dezső azzal, hogy az abauji törvénytelen főispánnak alkotmánytiprásainál segédkezett — megszegte ügyvédi esküjét. A kamara hazafias határozata általános megalégedést keltett.

— **Szabályrendelet a motorkocsi-járatokról.** Szilágymegye átiratot intézett Hajdúvármegyéhez, hogy az automobil járatokra vonatkozó szabályrendeletét, amennyiben ilyen jóváhagyva, vagy kidolgozva létezik, küldje meg mintának. Ezt a kérést intő felszólításnak lehet minősíteni, hogy ily szabályrendeletet készítsen vármegyénk mert annak szükséges voltát már nem egy ízben éreztük.

— **Évzárás a kegyesrendi főgimnáziumban.** Ma délelőtt rekesztették be a tanévet a r. kath. kegyesrendi főgimnáziumban. Az ünnepi Tedeum ot Schuller János kegyesrendi tanár tartotta. A háladás után az intézet tornacsarnokába vonult a diákság, ahol dr. Jászai Rezső igazgató buzdító beszédet intézett az ifjúsághoz. Dicsérettel tün-tette ki a jó tanulókat, s buzdította a középeket, a bukottakat és tehetségteleneket pedig felhívta, hogy lépjenek a tisztas ipari pályára. Ezután kiosztotta a pénz és jutalomdíjakat, majd pedig az osztályfőnökök kiadták a diákoknak a bizonyítványokat.

— **Gyárfás Dezső jutalomjátéka.** Ma este tartja a Bika orfeumban Gyárfás Dezső, a debreceni közönség által oly hamar megkedvelt fővárosi komikus jutalomjátékát. Az érdekes jutalomjátéka bizonyára megtölti az orfeum helyiségét a közönség.

— **Kedélyes debreceni váltóhamisító.** Sinka László nagyváradi szücsiparos nevére kiállított hamis váltót nyujtottak be a Gazdasági és Iparbanhoz. A váltóhamisító Csókásy Sándor debreceni pincér, aki a kedélyes váltóhamisítók közé tartozik. Sinka László neve mellé Kraxelhuber Tóbiás nevet firkált a váltóra az elmés pincér és nem kevesebb, mint 1750 koronát akart a Borszemjankó ismert, de költött alakjának dus szakállára felvenni. Hogy rajtavesztett, az a Sinka László éberségén múlt, de valószínű, hogy a bank „mugy sem találta volna jó kezesnek Kraxelhuber Tóbiást. A váltóhamisító Csókásy különben még mindig nincs a rendőrség kezében. Keresik a humoros férfit.

— **Bialosztoki menekültek Debrecenben.** Az emberben élő vadállat által lemészárolt, a pokoli gonoszsgót megszegyenyítő válogatott kínzásokkal halálba kergetett bialosztoki zsidóság közül azok, akiket a program nem adott a bestiális hóhérok kezére, vagy akik életüket csengő arannyal megtudják vérebeik markából vásárolni, menekülnek. Tegnap Debrecenben járt egy földönfutóvá lett bialosztoki család. Apa, anya és egy két éves, vidám, az emberi gonoszsgának véres arculatját még nem ismerő gyermek. Oroszországból, az emberhullák hekatombái közül menekültek s Bécsen át érkeztek Debrecenbe, ahol hitsorsosait keresték fel. Az izraelita tanítótestület éppen gyűlést tartott, midőn az a hasverusi tragédia szereplői a hitközség épületébe tértek be. Behívták őket a terembe. A férfi, egy 35-40 éves munkás ember, jargon-németséggel beszélt el azokat a Nero örvongéseit kristálytisztá logikával felüntető jeleneteket, melyek az oroszországi Bialosztokban játszódtak. A jelenlévő hallgatók állítása szerint férfit úgy sirni még nem láttak, mint ahogy ez a szerény, szerencsétlen földönfutó sir, midőn elbeszélte, hogy a buliganok (a fekete banda orosz neve) mint hasították ketté szó szoros értelmében nagyobbik gyermekét szemeláttára. Az asszony az ajtónak támaszkodott s mintegy élettelen szobor-hallgattatás je remiáit. Neki már nincsenek könnyei. És a két éves kis gyermek, az mosolyogva játszadozott valami jóembertől kapott játékszerrel az anyja lábainál. Ő még nem tudja, hogy az alattvalók csak játékszerek az uralkodó nagy gyermekek kezében. Arra a kérdésre, hogy hová megy Debrecenből, kelet felé mutatott

s könyvekkel telt szemel mintha tüzet fogtak volna, úgy kelt sóhaj kebléből: talán csak akad egy folt a föld hátán, melyhez én is oda tapadhatok? Ki tudja szegény vándora a földgolyónak? Mindenütt laknak emberek!

Magyar nyelv a hadseregben.

Egyelőre még nem a magyar vezényleti nyelvről van szó. A honvédelmi miniszter egyelőre csak azt rendelte el, hogy a katonai parancsnokságok a polgári hatóságokkal magyar nyelven levelezzenek és a levelekhöz csatolandó esetleges mellékleteket is magyar nyelven állítsák ki. E miniszteri rendelet — mely ma érkezett le Debrecen város polgármesteréhez és Hajdúvármegye alispánjához — sok kellemetlen konfliktust van hivatva megakadályozni, mely levelezések alkalmával katonai és polgári hatóságok között eddig gyakran fölmerült. A levelek kényelvű szövege már eddig is el volt rendelve. Most újabb a honvédelmi miniszter a közönségszolgálati hatóságoknak a magyar polgári hatóságokkal és magánfelekkel folytatott hivatalos levelezésének a szabályozására azt is elrendelte, hogy nemcsak az átírat szövege legyen magyar és német nyelvű, hanem az ahhoz csatolt mellékletek, okmányok és beadványok, melyek az ügy elintézéséhez vagy elbírálásához szükségesek, szintén két nyelven állítandók ki. Ezenkívül a használt nyomtatványok is kettős szöveggel látandók el. Ime a katonai vívmányok — csöppekben.

— **A grammofon.** János bácsi — a jó öreg János bácsi, egészséges magyar humorával beállított hozzánk.

— Adj Isten szerencsés jónapot! Egészségükre kívánom az éccakai nyugodalmat!

— Fogadj Isten János bácsi, hát mi jót hozott.

— Egy kis cseresnye irányába gyűttem vóna be, azt mivel má elattam, hát mondok megnézem, hogy egészségesek-e a tekintetes urak.

— Hála Istennek. Kendnek is hasonló jó egészséget kívánunk.

— Meg vóna. Nyócvankét esztendő megértem már, de e kis nyilalásná más nyavalmam sohse vót.

— Hát mi szépet látott a városban János bátya?

— 'Sz' ippeg ez az amér gyűttem! Egy taljánynek a bótjába keverődtem, valahogy aztán az egy menkü nagy töcsért mutatott, aszontí, hogy van abba cigány banda, meg az ördög tudgya hogy micsoda.

Mondok, tarcsa kee bolondd á az öreg aptyát.

— De — aszondgya — maj meghalli kee mingyár.

Aztán rátette a töcsért e köllök almáriomra, azt megtekerte az ódalán.

Hát ecer csak hallom ám a szomszéd kösség rezes bandáját, ahogy fujja a ceppedtí!

— Aunye mondok, há most má nem csak a nimet huncut, hanem a talján is! Nem is hiszem, hogy nem valami nimetbe ótott talján vót, aki mutogatta.

Hozzá akartam nyúni a töcsérhó, de aszondgya a talján: Ne bánca kee, mer erontja.

— Na mondok — nem is a rezes banda ez akkó, merhogy annak a nagy trombitását ecer fejbe felejttem a saját trombitájá, megse romlott e.

Hanem hát valami huncutság vót mégis a dologba, mer egyszer, mikor a talján e picit kiment, hát megnyomtam e pipa töményi erővee azt a hegyes tüt, aki a fekete lapon ugrát — aztán ugy eekedődött nyivákóni mint a macska, mikor a nyakára hágnak aztán a farkát huzzák.

Hát csak szalad be ja talján azt aszongya kee buta paraszt, e rontotta a micsodámat, megmonta a nevit, de a fene tudta megtartani, hogy má fon pedig tudom hogy valamit fon.

— Grammofon volt az jó öreg!

— Az ám ilyen valami verje meg a csoda. Hát kidobott miatta ja talján a bótjábú. De gyűjek csak haza, fejbe is felejttem a rezes banda trombitását, merhogy miatta ért ilyen szegyen.

János bácsit nem lehetett felvilágosítani a grammofonról és szép csöndesen eltipogott.

— **Fejérváry arcképe.** A bukott miniszterelnöknek úgy hódol az új miniszter-

elnök, hogy megfesteti arcképét. Így tett Bánffy Wekerlével, Széll Bánffyval, Khuen-Héderváry Szélllel, Tisza Káruval és Fejérváry Tiszával. Fejérváry arcképét azonban már nem festette meg Wekerle. Az agg da rabont kapitánynak csak annyi jutott ki a dícsőségből, hogy alkotmányos minisztersége után Nyiri Sándor a néhai honvédelmi miniszter festette meg arcképét a honvédelmi minisztérium számára. Fejérvárynak tehát duplán keserű lehetett a bukása, ha ugyan nem tudnók, hogy örömeit távozott a kiszögezett bársony székéből. A szegedi 46. gyalogezred gyalogőr tisztikara kárpótolja most Fejérváry bárót, az ezred tulajdonosát Stetka Gyulával megfesteti arcképét a tisztikaszinó díszterme számára. Fejérváry ott jó helyen lesz katonák között, kardok, uniformisok, csakók társaságában.

— **Az operfák pusztítói.** A mezőrendőrség már régebben észleli, hogy a Meszter utca végén levő operfa ültetvényeket garázdá fiokk pusztítják. Nem a leveleket szedik, hanem az ágakat tördelik le gyümölcsöstől. A szülőket figyelmezteti a hatóság, a fapusztítókat szigorú bírsággal fogja büntetni.

— **Előkelő koldusok.** Napok óta megbotránkozással haljuk mindenfelé, hogy Debrecen intelligens közönségét egy koldus-szövetség állandóan zsarolja. A társaság tagjainak nagy részét hölgyek képezik. Uri, rendszerint gyászruhába öltözött intelligens külsejű dámák, irulva-piruva átnyujtanak egy csomó iratot, amelyben szegénységi, orvosi bizonyítvány és koldulási engedély foglaltatik. Az iratok mellé van csatolva egy iv, amelyre a könyörület adakozó odaírkantja a nevét és az összeget, amelyet a szegény, a kórházból (minden esetben) éppen most szabadult szerencsétlen árvának juttatni akar, amely azonban persze sohase jut az igazi szegénység kezébe. Ilyen alakok már hetek óta bejárják az egész várost. Főlkeresnek csaknem minden intelligens embert, különös előszeretettel a diplomás embereket. A kereskedő osztályt feltűnően kerülük, mert valószínűleg félnek a policáj beavatkozástól. Az iv, amelyre az adakozó nevét föl akarja jegyezni, kedves meglepetéssel szolgál. Tudniillik, már egy egész csomó diplomás ember és kartárs aláírását találja ott a pumpolásra kijelölt; természetesen az aláírt nevek mellett 3 koronánál sohasem kisebb adomány jezésével. Ez az egész aláírási iv pedig hamisítvány. Azok az illetők, akiknek neve az aláírási iven szerepel, soha azt az ivet nem látták. Ez csak mind arra való, hogy az áldozatra kiszemelt, mikor kezébe kapja az ivet és azon látja a sok és ismerős aláírást, nem tagadhatja meg azt a csekély áldozatot szerencsétlen embertársától. Előfordult a napokban, hogy egy ilyen gyászruhás hölgy főlkeresett egy ügyvédet, hogy segítségét kérje. Az ügyvéd a kezébe vette az ivet és a legnagyobb meglepetésére az első helyen egy 5 koronás tét mellett a saját nevét találta. Természetesen az ügyvéd kiutasította az illetőt az irodájából, de a botrány elkerülése végett nem tett további lépéseket.

— **Sonka a fogházban.** A debreceni törvényszék fogházában a fal mellett sonkát találtak csütörtökön a börtönőrök. Hogy ki csempészhetette azt oda, nem tudták megállapítani. A sonka különben már kuckos volt és csak cigánynak való. Az ügyesség a vizsgálatot megindította.

— **Gyermekgyilkos anya.** Borzalmas gyermekgyilkosság történt a napokban Magyarán. A borzalmas esetről alábbi tudósításunk szól: A múlt hét csütörtökjén Inyia Tódorné magyarádi földműves asszony három hónapos gyermeke gyanus körülmények között elhalálozott. A hullán olyan foltok voltak láthatók, amelyek kétségtelenné tették, hogy a gyermek mérgezés következtében halt meg. A boncolás adatai ezt a feltevést megerősítették, mire a csendőrség megindította a nyomozást a gyilkos közkerítése iránt. A nyomozás során kiderült, hogy a gyermeket saját anyja gyilkolta meg. Inyia Tódorné eleinte tagadta a bűntettét, de a keresztkérdések alatt később bevallotta azt is, hogy már három gyermekét pusztította el ilyen módon. A legnagyobb lelki nyugalommal mondta el ezután az asszony, hogy sohase szerette gyermekét és mindenáron szabadulni akart a nevelés fárasztó kötelessége alól. Magyarán közönségben a brutális anya ellen oly nagy volt a fölháborodás, hogy az asszony megakarták lineselni. Ettől csak a csendőrség mentette meg. A szerencsétlen férj Inyia Tódor válóperit indított a felesége ellen.

x **Sollingeni acél zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek és kések** Mentze áruházában Kossuth utca 4. szám alatt a legjobbak. 361-3.

x **Modern szálloda Debrecenben.** Örökös volt a panasz, hogy a debreceni szállodák képtelenek voltak a nap-nap mellett növekedő idegen forgalomnak megfelelni. E bajon vélt segíteni Márkus Jenő az előnyösen ismert Dréber sörcsarnok és Központi szálló tulajdonosa. A Piac utca 47. számú ház emeletét hozzácsatolta a már meglévő szállodához. A szomszédos házat a modern kor igényeinek megfelelően szobákká alakította át s minden elképzelhető kényelemmel, pazar fényvel rendezte be. A központi szálló jelenleg 36 szobából áll. 363-20-6.

x **Papa, Mama, Baba, Mentze Kossuth-utca 4. szám.** 361-3.

TAVIRATOK.

Mennyi lesz a kvóta?

Budapest, június 29. A magyar kvótabizottság az osztrák nunciumra a jövő hét elején adja meg a feleletet, amelyet Földes Béla előadó már el is készített. A renunciumot holnap mutatja be Rátóton Széll Kálmánnak, a magyar kvótabizottság elnökének. A kvótabizottság ülése alatt szünetelni fog a delegáció, mert a kvótabizottság tagjai kevés kivétellel egyuttal tagjai a delegációnak is.

Delegációs ülések.

Bécs, június 29. A magyar delegáció pénzügyi és tengerészeti albizottságai ma folytatták a közös költségvetések tárgyalását. A tengerészeti, a pénzügyi és zárszámadási albizottságok jelentéseit végszerkesztben is elfogadták. A delegációk a jövő hét folyamán bevégzik feladatukat. A záró ülés pénteken lesz.

Vilmos osászár és a cár.

Berlin, június 29. Megerősítik a Lokalanzeiger nek azt a híret, hogy a cár is jelen lesz az idei német tengeri hadgyakorlatokon. Azután Darmstadtba utazik. A manőverek július végén lesznek és öt napig fognak tartani.

Az angol flotta Oroszországban.

London, június 29. A kabinet állítólag elhatározta, hogy radikális tagjainak követelése ellen is keresztülvizsi az angol flottának kronstadti látogatását. Ugy hallatszik azonban, hogy a kormány a külügyminiszter által az alsóházban ünnepélyesen kijelenti, hogy az angol flotta látogatása csak az orosz nemzetnek szól. A többség szónokai is hangsúlyozzák, hogy a látogatás nem az orosz kormánynak szól, hanem csupán az angol nép szimpatiaját jelenti az orosz demokrácia iránt.

Összeesküvés a cár ellen.

Pétervár, június 29. Több udvari tisztviselőnek váratlan elbocsátását összeesküvés felfedezésével hozzák kapcsolatba, amelynek intézői Peszkó tábornok, a pétervári kassélyos polgári intézője, az ő adlátusa, Kvasznia tábornok, Arbuzov igaz, Samojon építész, Sada lov a paloták belső kezelésének főnöke, Jaszenov udvari kurir és még számos más udvari alkalmazott volt. Az elbocsátott tisztviselőket Trepov palotaparancsok parancsára szobáristomban tartják.

Előpatak

gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál. máj és lépajóknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál valamint bármely az idegesség alapján fellépő betegségnél. A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézet, kezelés, masszázs, svéd torna diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fe. Fürdő-idény május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsi közlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50 %-al és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szén-savdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, háznál is használható és üdítő, kellemes ítt tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Székküldési hely Előpatak. De kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. 342-4-4

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Uri-ruha szöveteket,

csak szolid gyártmányt, magán vevők jóval olcsóbban beszerezhetik a szövetgyári-áruházban

Kasper Károly

Insbruck 859 sz.

- Kor. 4.80 1-15 méter tiszta gyapju nadrágszövet.
- Kor. 7.80 3 m. angol, mintézott igen tartós öltönytöszövet.
- Kor. 9.- 3 méter elszakíthatatlan tiszta gyapju recés scheviot kelme.
- Kor. 12.- méter rendkívül finom kamgarn ruhászövet utcai és társaságban öltözködésre
- Kor. 18.- 3 méter nowante öltönytöszöve a legújabb mintákban és színben minden időszakra alkalmas. 196-13-12

Kérjen mintaszöveteket!

Roncegno déltiroiban a Valsugana vasút mellett. 1 és fél órára Trienttől 435 méter a tenger színe fölött.

Legerősebb arzén vasas forrás,

a legjobb eredménnyel használva és egész évben tart. házi használatra is. Minden országban sok előkelő orvosi tekintély által ajánlva vérkeringés, női bajok, idegesség és borbajok stb. ellen. Minden gyógytáborban kapható. — Elsőrangú gyógyintézet

„Gram Hotel des Bains“ és Parkszálo

250 szobával és Salonnal, minden modern berendezéssel. Pompás, szélétől védett fekvéssel, éghajlattal, nagy parkkal, fürdőöväd ápril 15-től November 1-ig. Prospektussal és kérdézősködésre szívesen szolgál a Fürdőigazgatóság 77-5-9.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.
Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes szikosságú, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztálanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdőséget, teletseget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higanyt ölmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.
Margit-szaapan 70 fill., — Margit-puder K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-8

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. L. Kovách Nándor, Mihálovits J., Muraközy László, Szilöz Ferenc gyógyszerárakban.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borvíz.

A „főkuti“ gyógy-borvíz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványvíz úgy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth kuti“ gyógy borvíz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúvíz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvély köroknál.

A „Boldizsár kuti“ gyógy-borvíz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti víz; de kitűnő sikerrel használatik a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztő szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy litium tartalmu. Húgyhajtó hatású Szénsavdus Csíra (bacilus) mentes

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége, ifjui frissesége megmaradjon, az jöjjön Borszékre az egészségének, újjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tereyzők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik feyőőserdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforások. Szén savval telített hideg lobogó fürdők, kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vizzel gyógyító inézet, masszázs, villamozás, tej és savókúra, terainkúra. Villámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmegye) Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra Autombil járat.

Kapható Debrecenben: Klein Ignác urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó vasut állomás Deda. Posta, távirtda és telefon helyben.

Tulipán-Padlófénymáz!
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymáz!
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymázt. mert

- A Tulipán-Padlófénymáz az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymáz tartós, rögtönsszáradó és tükörfényű gyönyörű zománczszal bir.
- A Tulipán-Padlófénymáz vizez mosható
- A Tulipán-Padlófénymáz tetszetős, nemzetiszínű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymáz minden nagyobb fűszerkereskedésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

275-5-5.

vegyészeti festék-, lakk- és kencegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

Hazai gyártmány!

Pardoljuk a hazai ipart!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbéli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
DEBRECEN
Keresztösségének
és
kiadóhivatalának

Telefon száma
412.

Szerényen

pártfogóknak, esetleg valamely pályára kiképezetnek intelligens, fiatal, teljesen tiszta multu, független leányt. Leveleket teljes címmelet kiadóhivatala kerek "Tiszta szemem" jellegre.

Kiadó bolt

1 szoba, konyhával Csapó utca 28 szám alatt. Érkezhetni Piac u. 44 szám alatt az ügyvédi irodában.

Jó házból

való fiu fodrász tanulót ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban.

Utánvételes

Magyar posta könyv felírban kapható a kiadóhivatalban. Piac u. 9. sz.

Kiadó bolt

Késes utca 11 szám alatt. Tudakozódní ugyanott. 350-10-6.

Egy

yaskonyha jutányos áron eladó Kémalom utca 17.

Megbízható

és jó családból való fiu fűszerkereskedő tanulót felvőtetik. Cím a kiadóhivatalban.

Antalfy Ferencz

könyvkötészetében pis-cu 81 szám. készülnek: egyszerű és díszes könyvbekötések, bőr, Plüss papír képkeretek, dobozok, tárcák tárca javítások stb. 350-x-4.

Megérkeztek

a tavaszi idény ujdonságok:

Női ruha és costum selymek

hozzá való legújabb díszek.

Bluz selymek, Divatos gyapju delinek

gyönyörű választékban

Fekete gyászkeelmékben

állandó nagy raktár

jutányos szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

108-x-89

DEBRECEN

2

vászon, divat és szőnyegruhák.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Honi gyártmányu

Karton, Batiszt és Delinek,

továbbá: 248-x-58

Bimzett Batiszt és Vászon Ruhák

nagyválasztékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divat-árúházában

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Osztr. szabad. bej.

Legújabb találmány!

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.

Mindenki maga gyártja a köveket!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak 36 korona

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Brostürák ingyen és bérmentve.

Visk-Várhegyi

Acél-fürdő.

(Mármaros-megye.)

A verhovinai hegység legbajosabb, legkisebb részén van a **Visk-Várhegyi ACÉL-FÜRDŐ**. A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert gyógyforrás, mely megszünteti a vérhiány mindennemű alakjait.

Kitűnő gyógyhatásának bizonyult a **Visk Várhegyi Acél-forrás** Különösen: a gége, légső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.

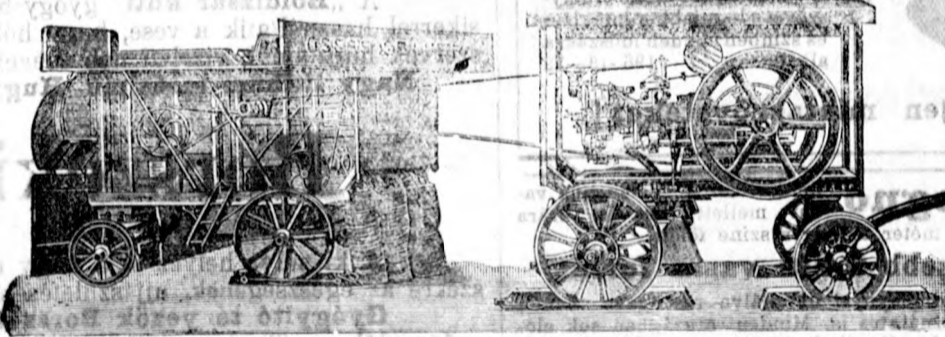
Biztos gyógyulást nyújt az aranyér, terméketlenség a női- és férfi- ivarszervek bajainak.

Kérjen prospektust a VISK-VÁRHEGYI fürdő igazgatóságától.

Igazgató: **BÖHM LAJOS.**

Visk-Várhegy Mármaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel körülvéve. Levegője tiszta pormentes. — A fürdő vasuti állomása: **Bustyaháza**. Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodik van, a vasuti állomásnál kocsik állanak rendelkezésre. A vendégek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajarat. Fényes vendéglői helyiségben kitűnő keresztény konyha. Penzió 6-8 korona személyenkint. **Szigoruan kóser konyharól is gondoskodik** van. Olesó, kényelmes lakásról azonkívül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is a fürdőigazgatóság gondoskodik. Gyönyörű, festői kirándulási helyek.

Kérjen prospektust!

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanicky-u.18.

Benzin-lokomobil.

Szivó-gázmotor.

elsőrendű gyártmány kedvező fizetési feltételek mellett.

1-2 fillér üzemeltetés

Arjegyzékek ingyen.

Több mint ezer gép üzomben.

Szt. Radegund, Grác mellett.

gyógyhely és vizgyógyintézet.

Főlséges vidéken 750-1500 méter magas hegyek és kiterjedt fenyvesek között, számtalan erdős sétány, kitűnő ivóvíz, enyhe edző éghajlat mellett. — Pavillonrendszer. — Tudományos vizgyógyintézet, speciális masszázsmasszázs emésztési zavaroknál, villanyozás, villanyos és szénsavas fürdők, diétakurák. — Évenként 800-an, többnyire magyarok, látogatják, nyári lakások, olesó árak. — Grácból nyáron automobil — omnibusz. — Az orvos magyar. —

Prospektust ingyen küld

242-3-

Dr. Ruprich igazg. főorvos.